

t. prof. Szilágyi Ferentz ur, mélt. camerarius és major nagyajtai Cserei Farkas ur, t. prof. Tompa János ur, t. prof. Köteles Samuel, t. káplán Zombori József, t. prof. Karátsoni Samuel, t. Elekes János ur, t. prof. Szabó Samuel urak, 's Literaturánk' érdemes Veteranussa, mélt. Aranka György. Magyar Országról pedig tek. assessor Kazinczi Ferencz, tisz. Kis János, Reményilem fognak többenis találkozni.

A' Tudományokat ápolgatni, a' Hazán segíteni, szent érdem.

Excellentziátoknak! Nagyságtoknak!

tisztelője

O Andrásfalván Julius 20-dikán.

1810

Döbrentei Gábor

ifju gróf Gyulai Lajos nevelője.

Közli: Sz. L.

Dicsőítő vers Kemény Jánosról.

Az alább közlendő néhány versszak szerzőjéről a nevéen kívül semmit sem tudunk, de a költeménynek így is meg van a kortörténeti értéke, mert mutatja, hogy az erdélyi közvélemény milyen mélyen átérezte II. Rákóczy György szerencsétlen lengyelországi hadjáratának jelentőségét, s részvételt fordult a tatárfoogságban sinlődők, így Kemény János felé, buzdítva őket sorsuk türelmes elviselésére.

A vers az eredeti fogalmazványban maradt fenn, de kár, hogy annyira rongált állapotban, hogy némelyik sor az érthetlenségig csonka; közlését azonban még így sem tartjuk fölöslegesnek. A vers így hangzik:

„Authore *Sigismundo Felvintzi* de eadem.
Laudetur Sanctissimum Sacramentum.

1. Kemény János urához hűségért,
Édes nemzetéhez való szeretetért,
Nemzetének . . . üt tatár rabságokért
Úr s haza háládók legyetek (jó tétért) ily jóért.
2. Háládó lesz bizony világ hangos nyelve,
Mely által mindenütt lesz vitézi neve.
Napkeletől fogvást nyugottig hirdetve,
S haza szeretőknek (például feltéve) tükörül feltéve.
3. Hazájáért halált Brutus is szenvedé,
Sorsvetéstül arra de kénszerítettett,
Kemény János pedig elhadni nemzetét
Szánván szabadcsággal . . . zen nőt.

4. Csergesd bátron vitéz úr kodot
 Férfi szívvel szenvedd kemény fogságotod,
 Isten, Urad s Házod által szabadeságot,
 Ez földön jó hírt várj, s égben boldogságot“.

(Eredetije gr. Bethlen Bálint aranyos-gyéresi levéltárában.)

Közl: *Dr. Lukinich Imre.*

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának 1903. évi működése.

A mióta a közoktatásügyi kormány az ország területén levő múzeumok és könyvtárak ügyét melegebben karolta fel, módot és alkalmat adván a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének, hogy a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsával összhangban munkálva kulturális életünk ama nagyjelentőségű tényezőit rendszeres erkölcsi és anyagi támogatásba részesítse: könyvtáraink és múzeumaink elárvult intézményei lassan-lassan új életre kezdenek kelni. Még csak alig néhány éve, hogy e téren rendszeres munkásság folyik, máris érezhető annak jótékony hatása. Hátha még az ügy érdemének megfelelő mértékben nyerhetnének könyvtáraink és múzeumaink támogatást, minő kiszámíthatatlan közművelődési és erkölcsi előmenetelt várhatnánk.

Ma, a midőn a kor anyagias irányzata a közművelődési célú társadalmi tevékenységnek nem nagyon kedvez s midőn a harcot mégis a szellemi fegyverekkel kell megküzdeni: az államnak mentől nagyobb mértékben kell meglevő kulturális intézményeink s ezek között könyvtáraink és múzeumaink támogatására sietni. Kulturális intézményeink között ezeknek van a legközvetlenebb és természetszerűleg legnagyobb hatásuk, mi természetesebb ennél fogva, mint hogy ápolásuk és fejlesztésük is elsőrangú közművelődési érdek. Mi nem dicsekedhetünk több százados múltú könyvtárakkal és múzeumokkal, hol a kulturális életnek szellemi termékei, kincsei mintegy rétegekben rakódtak le; de van ezen a földön ezeréves múltunk, van történelmi erős érzésünk, voltak mindig szellemi kiválasztottaink, s akadt mindig múzeális törekvéseinknek is egy-egy titkos ápolója. Szóval biztos alapra építhetünk és kétségkívül a legszebb kulturális célú szolgáljuk, a midőn könyvtáraink és múzeumaink ügyét munkáljuk.

Az itt érintett szempontok nagyban emelik annak a munkásságnak értékét és mindenként teljes figyelemre méltatják azt a felmutatott eredményét is, melyet a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa a gondozásukra bízott közművelődési intézményeink ápolásában és fejlesztésében évről-évre tanúsít.